

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Den 16 Julii 1776. Tisdagen. No 56.

Sötheborgs Allehanda.

London d. 28 Jun. och 2 Jul. Såsom ännu osäkert berättas at Gen. Howe åter igen satt sin Armee wid Halifax om bord, til företagande af någon hemlig expedition, antingen til Long-Island, som en del gifas, eller Nya York, hwarest två tredjedelar af Inwånarne skola vara Regeringen tillifne. = Det wil sägas med wisshet, at Gen. Carleton eröfrat Montreal. = Sir Parker skal efter flere utskändne beswärligheter vara anländ til Cap Fear med sin, i slutet af Martii, härifrån afseglade flotta. = I Virginien, Carolina och Georgien bestinna sig, L. Cornwallis och Campbell, Gouverneur Martin, General Clinton och Lord Dunmore, med sine troppar i god belägenhet, och företaga med bästa hopp om lycklig framgång, sine operationer i desse sydlige Provincerne. = I den så kallade Mörning Post förkunnas, at General Congressens Ledamöter mildes örwänner åt, och at oenigheten härrörert deras, at Gen. Washington wil resignera. En annan tidning förmåler ordsaken waret twisfen om Coloniernes independence. = Admiral Hopkins Escadre skal vara innesluten af Kgl. Skeppen, wid New London. = Oppositions Partiet gör sig den tankan at så wäl berättelserne om Americanernes förluster och swaga tillstånd, som Ministerens försäkringar om wänskapens bibehållande med Spanien och Frankrike, äro blotta upspinnningar til at ej gjöra Folket modfält.

München d. 26 Jun. I förgårj anlände Hertigen af Öster-Göthland hit til Staden ifrån Regensburg. Kongl. Fransyska Ministern hade den äran beledsaga H:ts Kongl. Höghet til wår Churfurste, som på det wänligaste emottog sin höga Gäst. Om aftenen war Hof-Academie och i går en prächtig Diner på Schleisheim, hwarest Hertigen tog den därwarande Skåna Samling af målningar i ögnasigte. I dag fortfätter Hans Kongl. Höghet sin resa och läser någon tid uppehålla sig i Pisa til Surbruns nyttjande, innan resan åter til Italien.

Paris d. 1 Julii. Biskop Dvimper, som rest i kring i sit Biskopsdöme och prädikar emot Frimurarne, har icke allenast ådraget sig Adelsens hat, utan tros äfwen för sin möda blifwa transporterad til et annat Biskopsdöme.

Dito. Man har uti Lyon fasttaget en man, som, utan at vara Präst, företaget sig at hålla mässa; då han tillsägades, huru han wägar begå sådant brott? swarade han, "at, sedan han läst Konungens Förordning, som gaf hwar och en frihet at handla, och at gå sig til den profession och handwerk, som bäst behagade; hade han efter sin smak walt den, at hålla mässa för 12 stycker (sous) som det lättaste, och hwartil han bäst påskade." Man har sedermera låtet inspärta honom såsom galen.

Neder-Rhen d. 3 Julii. Den Angelsta Chargé des affaires wid Fransyska Hofwet, Hr. St. Paul, skal säbt et ganska twetydigt swar, på sin fråga angående Franska tillrustningarne. = Den nye Finance Ministern söker så et lån af 60 millioner, hwaraf slutas at store utgifter äro nödige.

Fortsättning af Utdraget af Prospectus öfwer Les Annales de la Chine, eller Chinesiska historien, öfversatt af P. de Mailla, (Se No 50 af denna tidning).

"Slite mörker angifwer nästan alla Stora Wärens första tider, och detta

meder också härfluta af seltwa de Politiska Inrättningars natur. Uppående Samhället bry sig föga med sin historias författande. Vid Risens anläggande selskåta sig både Stiftaren och Nationen med andra omsorger: at samla och fördela folk, at sista lagar och regerings sätt, uppfinna konstler och närings fång, bygga städer, upodla land, slås med fiender, är det första, hvarpå en ny Stat riktar sin upmärksamhet. Det är efter flere generationer, när et folk satt sig, och kommet til stadga, som det börjar tänka på tideräkning och häfdatekning. Vid denna Epoque är det, Häfdateknare, wanligtvis, i brist af andra wägwi are, i brist af andra källor, än tomta och föråldrade traditioner, af lättrogenhet, kärlek til Underverk, til lysande och urgamalt ursprung, sammansmida desse orimliga systemer i Chronologien, öfwerdrifne slägtregister, och desse löjeliga gifningar, som man läser i de fläste Nationers Cronikor.

Totland de bewis, Utgifwaren anförer til Chinesiska Historie-Skrifvarnes ojämförliga noghet, äro någe, som ej annat kunna, än intaga och förnåja. Många af dem hafwa utwalt landskukt och seltwa döden härre, än at bemantla och förriega sine Regenters sel. Tso-Kieou-min, er historicus, som lefde wid Confucii tid, berättar, at, under Tcheou (en så kallad Konunga ätt) regering, en Prins af Tsi, Tchuang-Kong, förårlade sig uti en af sine Generalers gemål. De trågne påhålsningar han gjorde Henne, bragte Mannes jalouise til den hög, at han, i sit raseri, lade en mordit hand på sin Herre, och sarte en annan, wid namn King-Kong, i hans ställe på Thronen. Riks-historiographerne anmärkte snart i minnes-böckren Kejsarens dö, och ordfaken, som bragt Generalen til detta mord. Denne, at beröfwa efterwerlden Lundskapen af en sådan gärning, lät fångsta Chefen för Annalisterna, tog honom af daga och gaf lyslan at en aman. Men han blef snart underrättad, at den nye Presidenten hade ej för inaget sit rum, än han lät upskrifwa samma händelse, med tillagg afwen om sin Förettdares mord, och anledningena dertil. Då kunde den ursinnige Generalen ej längre hålla sig, utan lät madsacrera alla publike historie-skrifware. De wise, eller Larde i Landskapet Tsi, uphöfwo då sin röst emot denne Tyrannen och afmålade hans upförande med så swarta fårgor, at han såg sig nödsakad upätta samma Domstol, som han kullkastat, och låta Tribunalet obehindrat fortsätta sit arbete. En annan Anecdote, antefnad i stora Chinesiska Annalerne, lemnar et rörande prof af de Chinesiske häfdateknares orwåldighet. Kejsaren Tang-tai-tsung, af Tangiska huset, begårade en dag af Tchou-sou-leang, Presidenten i historie Tribunalet, at han wille låta honom se hwad han annoterat i sin minnesbok angående hans person och regementte? Herre, swarade Presidenten, Tribunalets scribenter inrycka i sine berättelser så wål Regenternes onda som goda gärningar, så wål deras berömlige, som straffbare ord och utlåt her, och alt hwad de begå, godt eller ondt under sin regering. Wi nagelsfare all ting och hafwa et godt samwete i den delen, ty ingen wågar briffa det uti. Denna orwåldiga strånghet bör vara historiens förnåmsta och wåsfendteliga egenkap. om den skal tjena til tygel för Furstar och Regenter, och hindra dem irån seltsteg. Hwad! swarade Kejsaren, om jag gjort intet godt, och jag begåde en ond gärning! Skulle Du, Tchou-sou-leang, upskrifwa det? Det skulle göra mig ondt, swarade Presidenten, men då mig är anförtrodt et så wigtigt åmbete; skulle jag wåga briffa uti min skyldighet? Lieou-Ki, en annan historicus, som war närwarande wid detta utlåt till Tchou-sou-leang, så President, som han är i Tribunalet, skulle ej töras sätta lögn i skället för sanning; om han understode sig; skulle alla hans bisittare upresa sig, och ej underlåta at uti sine skrifter omtala sin Chafs trolshet; In mer, fortfor Presidenten, Eder Majest begården, och detta samtal, som wi nu håller skal ofelbart antefnas uti wåra minn-skrifter.

(Forts. h. ii.)

Lund d. 11 Julii. Uti Consistorio Acad. d. 9 denges, anställes, i anledning af Konungens Befallningshafwandes i Malmö lemnade Remiss, en undersökning ang. et Latinsk Manuscript, om de onde Andars framkallande til Statters erbällande, som en, benämnd Friberg, skal hafwa såldt til Mölnaren Hedberg uti Bunkeslod för 200 Dal. S:mt, och han åter skal hafwa utbudet för 400 Dal. S:mt.

Jag känner för wäl Hr Kyrkoherdens Mag. Brags hederlige tänkesätt, för at tro, det antingen någon obenägenhet för min Person, eller en otidig lust at wästra, skulle hafwa förmådt honom til den intimation, som han, uti No 54 af Götteborgs Allrehandas behagat införa, och hwaruti jag hufwudsakeligen är nämnd. Men om det är wäl öfwerlagdt, at gifwa en hel Allmänhet anledning til misstänka, som skulle jag wårdslöst handtera min Sysla, och illa utgifwa expeditioner, derom döme hwar omåttug.

Det kan ej vara Hr Kyrkoherden, såsom Consistorial, obekant, at inga expeditioner utfärdas, innan de af Högw. DomCapitlet blifwet justerade, och at söljakteligen den, som den sedermera åtalar, klandrar Consistorii, men ej mina göromål. Nu, för at öfwertygga allmänheten, det den i fråga warande expedition äger sin ritlighet, wil jag nämna hufwudsakeliga innehålllet af Herr Kyrkoherdens Kristelias anförning i Consist., hwilken gick derpå ut, at Hr v. Pastorn Mag. Plate måtte få Högwördiga DomCapitlets Missive, at under Hr Kyrkoherdens fränwaro, wara Hr Rector Torén, och altså Hr Kyrkoherden, til hjelp med dess ämbetes försände. Härpå resolverades, det skulle Hr Mag. Plate förordnas, at, tillsäta med Hr Rector Torén, under Hr Kyrkoherden Mag. Brags fränwaro, tilbördligen bestrida de, til Pastors Ämbetet wid Christinå Församling här i Staden hörande förättningar. Detta war ju, hwad Hr Kyrkoherden self degärde. Således förfaller den för omröda supposition. Hwad den andra beträffar, eller at tidningen måtte wara illa rapporterad: läser också waret slystadr åt mig, som meddelar Stifs-Tidningarne. Mig wetteligen, har ingen, utom Hr Mag. Plate, sådt Consistorii förordnande, at gjöra Hr Kyrkoherden, under dess nu warande tjenstledighet, Ämbetes biträde; ansåg således för onödig, at ombräa den, Hr Rector Torén updragna omsorg om Pastors Ämbeter, så mycket mer, som Hr Kyrkoherden den ifrån Präbikstolen i Kyrkan tillkänna gifwet: och om sådant ej gjorde tilfyllest, hade det ju sådt Hr Kyrkoherden öpet, at uti hwad Tidning som helst, detta än ytterligare rapportera, på det ej allmänheten måtte wa a uti okunn ghet om en så högst wigtig ansedd sak. Skulle åter affgaten med intimation wara den, at wilja tilägna Rectorn Torén något företwade uti Pastors Syslans bestridande före Mag. Plate, så finner jag derit så mycket mindre skäl, som den renare är, er Consistorii förordnande, och den förre endast Hr Kyrkoherdens muntliga anmodan.

Öfwertugad för öfrigt, det både Hr Kyrkoherdens och min tid, på wigtigare saker, än onödig orda-gräl, kan användas, torde detta så anses tilräckteligt til mit urskulbande.

A. Malm.

Wårdende Skeppare: And. Sw. Ullerin, John Willison, Charles Hill, John Marshall til Skotland och Scottland, John M. Dowall til Westown, James M. Murray til Stranar, alle med Järn och Bräder, Arvid Pettersson til Irland med Siff, samt Hatts P. Dreyerström til Bergen med Salt.

Den 10 Julii blewo qwinspersonerne Anna Sophia Albert. Wenker och Cathrina Rubblad arresterade från Lands-Cancelliet, såsom oförspagade och i landet kringströwande.

Den 12 Julii arresterades en Besökare af Accis-Rätten för sel i tjenstgöringen. Samma dag blef Sjömannen Swen Hallberg afförd til Stadens Spinnhus, at där et halft års tid til arbete hållas, för öfwat tiggeri.

Windens förändring. Den 12 war winden om morgonen Nordlig, sedan Sydlig, den 13 Sydlig, den 14 Sydost, den 15 Westlig och Nordwest.

Wexel-Cours d. 13 Julii.

Hamburg 69 = = = = Mark Rmt.
Amsterd. 65 en sjerdebels = Mark Rmt.

Kungjörelser.

De wänner och gynnare, som weta sig wara innehafware af några Böcker, hvilka warit lånte af afsidne Adjuncten wid Domkyrkan, Herr Martin Simson, tåktes wisa Desz Sterbhus den ynnest och benågenhet, at ju förre desz händre och, om möjligt är, i dessa dagar, de samme återställa; aldenstund wilkoren, hwarutin nan samma Sterbhus sig befinnet, äro så swaga och förlägenheten så tryckande, at desz lilla qwarlätenskap af Böcker, straxt behöfwer inventeras och til försälgning befordras. Så fort man hinner så igen den dödas annotationer, skal man wäl efter hand gifwa up namnen på de Böcker, som saknas; nu wil man allenast nämna Tredje Delen af den bekanta Werlds-Beskrifningen.

Nästwetne Fredag, eller d. 12 uti denna månad, H. wid pass 9 om aftonen, har en wanartig Människa, wäldsamueligen upbrutet 5 särskilte låsar för dörrarne til mina bodar, belagne wid kronhusgatan i 8:de Noten, imellan Wurmästaren Wilmans hus å ena, och Nils Collander Johanssons öderomt å andra sidan. Af desse låsar, har wäldswärkaren wänne stora och en liten med sig taget, men de twänne öfrige sönderbrutne och aldeles förderfwade samt dörrarne på öppen gaswel efter sig lemnat, och hells hemligen undankommet, innan han hunnet mera skada på bodarne, eller de deruti stående Wagnar, Chaisar och Slädar, med mera, föröfwa.

Af denna Tidings Casu Igentänner man et nytt wedermåle af en i ondskan förhärdad människa; hwarföre, och på det denne misgjärningsman, sig hells til förbättring och andre wanartige människor til warnagel, måtte til laga straff blifwa befordrad, jag härmedelst utlofwar, at hederligen belöna den, som den samma för mig eller Herr Stads-Fiscalen Gillerstedt med laga bewis til hans öfwerlygelse up-täcker och angifwer. Göteborg d. 13 Julii. E. G. Walcke.

Emellan stillebne Fredag och Lördag förkom på heden utom Kongsporten en stor gul häst, med en brun rand i ryggen och brunaktig mahu och swanis, samt tämmeligen skänd i munnen i anseende til et sel på tungan, eho som om denna häst kan gifwa uplysning anmäla det där detta utgifwes, desz beswär skal blifwa hederligen förstylt.

Lågenhet höledes til Stockholm blifwer nu med Capit. Jeremias Holmberg som med första årnar dit at afgå; närmare underrättelse meddelar Råttaren Hr Thomas Carlsson.

Twenne små järn Canoner eller Rickafar kunna erhållas på et ställe, som nämnes af Utegifwaren.

N:o 57 utkommer nästkommande Fredag.
